

GİRİŞ

Gramer-Çeviri Metodu gibi Direkt Metod da yeni bir dil öğretim metodu değildir. Bu metodun prensipleri yıllardır dil öğretmenleri tarafından kullanılmaktadır. Çok yakın zamanlarda dil öğretmenlerinin amaçları, gerektiğinde o dili kullanarak iletişim sağlamak olduğundan bu metod tekrar gündeme gelmiştir. Gramer-Çeviri Metodu öğrencileri, öğrendikleri dili iletişim kurmada başarılı olarak kullanabilme hususunda yetersiz kaldıkları için Direkt Metod popüler olmuştur.

Direkt Metodun üzerinde önemle durulan bir temel kuralı vardır; o da ‘hiçbir çeviriye ve ana dil kullanımına mahal yoktur’ şeklindedir. Zaten Direkt Metod ismini, öğrenciler anlamı/manayı öğrendikleri dili kendi dillerine çevirme yoluyla değil de doğrudan o dilin kullanımında yine o dilde yakalamalıdır, anlayışından almaktadır.

Biz Direkt Metodu İtalyadaki bir orta okulda İngilizcenin orta seviyenin biraz alt seviyesinde öğretildiği bir sınıftaki dersleri gözlemleyerek anlamaya çalışacağız. Sınıfta otuz öğrenci mevcut olup haftada üç defa birer saatten toplam üç saat ders görmekteler. Gözlemimizi yapacağımız sınıf birinci eğitim-öğretim yıllarının sonlarındalar ve orta seviyenin biraz altındalar.

UYGULAMA

Biz arka sıralarda kendimize oturacak bir yer ayarlarken öğretmen de öğrencilere oturup derse başlama düzenine geçmelerini işaret ediyordu. Sınıfta öğrencilerin rahat görebileceği bir yere Amerikanın büyük bir haritası asılmıştı. Öğrencilerden kitaplarını işledikleri ünitenin ilgili sayfasını açmaları istendi. Dersin konusu ‘Harita İncelemesi’ idi. Dersin başlangıcında öğrencilerden sırayla ilgili pasajdan birer cümle okumaları istendi. Herbir öğrenci kendi cümlesini okuduktan sonra öğretmen o cümlenin tarif ettiği kısmı haritadan gösteriyordu. Pasaj şöyle başlıyordu;

Biz şimdi Amerika Birleşik Devletlerinin haritasına bakmaktayız. Kanada Amerikanın kuzeyine Meksika ise güneyinde yer alan iki ayrı ülkedirler. Kanada ve Amerikanın arasında yer alan göller ‘Büyük Göllerdir’. Meksika ve Amerika arasında Rio Grande nehri yer almaktadır. Amerikanın doğu kıyısında Atlas Okyanusu, batı kıyısında ise Pasifik Okyanusu bulunmaktadır. Doğusunda yer alan sıradağlar Appalachian Dağları batısında bulunan dağlar ise Rocky Dağları ismini almaktadırlar.

Öğrenciler pasajı okumayı bitirdiklerinde öğretmen onlara herhangi bir sorularının olup olmadığını sordu. Öğrencilerden biri sıradağların ne olduğunu sordu. Öğretmen öğrencilere sıradağlar terimini anlatmak için tahtaya yanyan abirdizi tersine çevrilmiş koni şekli çizdi. Öğrenci başını anladım manasında salladı ve İngilizce olarak ‘anladım’ dedi. Diğer bir öğrenci arasında (between)

kelimesinin ne manaya geldiğini sordu. Öğretmen ‘Sen Maria Pia ile Giovanni arasında oturuyorsun, Paolo Gabriella ile Cettini arasında oturuyor’ cümlelerini söyledikten sonra öğrenciye ‘arasında’ (between) kelimesini anlayıp anlamadığını sordu. Öğrenci yine İngilizce olarak ‘evet, anldım’ dedi. Bu şekilde soru cevap faslı bittikten sonra öğretmen kendi sorularını –İngilizce olarak- sormaya başladı.

Öğretmen; - ‘Arkadaşlar biz İtalya haritasını mı inceliyoruz?’

Öğrenciler; hep bir ağızdan -‘hayır!’

Öğretmen öğrencilere tam cevap vermelerini ima etti.

Öğrenciler; - ‘Hayır biz İtalya haritasını incelemiyoruz’.

Öğretmen; - ‘Biz Amerika haritasını mı inceliyoruz?’

Öğrenciler; - ‘Evet Amerika haritasını inceliyoruz.’

Öğretmen; - ‘Kanada Amerikanın içerisinde bir eyalet midir?’

Öğrenciler; - ‘Hayır Kanada eyalet değil bir devlettir?’

Öğretmen; - ‘Büyük Göller Amerikanın Kuzeyinde midir?’

Öğrenciler; - ‘Evet, Büyük Göller Amerikanın Kuzeyindedir?’

Öğretmen; - ‘Misisipi bir ırmak mıdır yoksa Göl müdür?’

Öğrenciler; - ‘Misisipi bir ırmaktır.’

Öğretmen; - ‘Peki bu ırmak nerededir?’

Öğrenciler; - ‘Bu ırmak Amerikanın ortalarında.’

Öğretmen; - ‘Misisipi ırmağı haritada hangi renkle gösterilmiştir?’

Öğrenciler; - ‘Mavi renkle.’

Öğretmen; - ‘Amerikanın batısındaki sıradağları gösterin. Bunlar hangi dağlardır?’

Öğrenciler; - ‘Onlar Rocky Sıradağlarıdır.’

Bu soru cevap faslı birkaç dakika daha devam etti. Son olarak öğretmen öğrencileri kendi sorularına benzer ve sınıf tarafından cevaplanmak üzere soru sormaya teşvik etti ve eller soru sormak üzere kalktı. Bu aktivite esnasında bir kız öğrenci Appalachian dağlarının nerede olduğunu sordu. Telaffuz hatalı olduğu için öğretmen öğrenciyle birkaçdefa tekrar ederek teleffuzu düzeltti ve sonra bu ve bunu gibi hatalı telaffuzlar oldukça hem hatayı yapan öğrencilerle tek tek hemde daha sonra topluca sınıfla tekraralar yaptı. Herbir seferinde öğretmen öğrencilerin telaffuzundan tatmin olduktan sonra öğrencilerin sorulara cevap vermelerine izin verdi.

Daha sonra bir öğrenci Amerikanın batı kıyısında bulunan okyanusun hangi okyanus ‘What is the ocean in the west coast?’ olduğunu sordu. Yine öğretmen, sorusuna cevap vermeden önce, öğrenciye cümle içerisinde doğru seçeneği de vererek ‘in’veya ‘on’ hangisinin kullanılacağını sordu. Öğrenci önce biraz bocaladı ve sonra cümleyi doğru zarf olan ‘on’ la kurdu. Öğretmen ‘doğru’ dedi. Daha sonra öğrenci sorusunu doğru şekliyle yineledi ve sınıf hep bir ağızdan sorunun cevabını

verdi. Öğretmen bu şekilde hem öğrencilerin pratik yapmalarına imkan verdi, hem gramatik hemde telafuzla ilgili hatalarını düzeltmiş oldu.

Öğrenciler bu şekilde yaklaşık on soru sorup cevapladıktan sonra öğretmen bu sefer yine kendisi sorular sormaya cümleler kurmaya başladı. Fakat bu seferki sorular ve cümleler Türkçede 'zarf' diye tabir edilen 'üstünde', 'içinde', 'onda', 'doğru' veya 'arasında' İngilizcede bunların karşılıkları olan ve 'Propositions' diye tabir edilen 'on', 'in', 'at', 'to' veya 'between' leri kullandırmaya yönelikti. Örneğin; 'Antonella, senin kitabın masanın üstünde mi?' 'Antonio, Luiza ile Teresanın arasında kim oturuyor?', 'Emanuela, parmağını tahtaya doğru uzat.' Öğrenciler örneklerden meksadı anladıktan sonra benzer soruları ve ifaseleri birbirlerine yöneltmeye başladılar ve bir süre bu aktivitelerine devam ettiler.

Öğretmenin öğrencileri diğer yönlendirmesi kitaptaki ilgili ders ve sayfadaki boşluk doldurma alıştırmalarını açmaları idi. Herbir öğrenci sırası geldikçe veya parmak kaldırarak sıradaki cümleyi yüksek sesle okuyor ve boşluğu gerekli zarfla dolduruyordu. Alıştırmalardan bazı örnek cümleler;

1. The Atlantic Ocean is _____ the East Coast.
2. The Rio Grande is _____ Mexico and the United States.
3. Edoardo is looking _____ the map.

Son olarak, öğretmen öğrencilerden defterlerini çıkararak açmalarını istedi ve onlara yazdırma alıştırmaları yaptırdı. Öğrencilere dikte ettirdiği parça bir paragraf uzunluğundaydı ve Amerika coğrafyası hakkındaydı.

Bu hafta kalan iki derste öğrenciler;

1. Amerika coğrafyasını gözden geçirme.
2. Öğretmenin direktifleri doğrultusunda boş bir Amerika haritasına tüm öğrendikleri şeyleri yazma ve işaretleme. Bundan sonra haritadaki boş yerlere uygun bir şekilde doldurulması için öğretmene veya gönüllü öğrencilere direktifler verme.
3. Telaffuzunda zorluk çektikleri bazı kelimelerin ses pratiğini yapma.
4. Amerika coğrafyasının temel ve genel özelliklerini kapsayan bir paragraf yazma.
5. 'Vakit nakittir' atasözünü tartışma gibi aktiviteler yapacaklar. Bu sayede öğrenciler Amerikalıların işleri vaktinde yapma ve dakikliğe verdikleri değeri öğrenecekler. Amerikalıların zamana karşı olan bu tavırlarını kendi tavırlarıyla karşılaştıracaklar.

UYGULAMALAR HAKKINDAKİ DÜŞÜNCELER (FİKİRLER)

Gözlemler

1. Öğrenciler Amerika Birleşik Devletleri coğrafyasıyla ilgili bir teksti yüksek sesle okurlar.

Prensipier

Okuma becerisi, yabancı bir dil öğretiminin en başından itibaren öğrencilere edindirilmelidir. Fakat bu okuma becerisi konuşma pratiğiyle de desteklenmeli ve pekiştirilmelidir. En basit tanımıyla dil 'konuşma' dir.

2. Öğretmen parçadan herbir cümle okundukça o cümlenin bahsettiği yeri haritadan gösterir.
3. Öğretmen öğrencilere herhangi bir sorularının olup olmadığını öğrettiği dilde sorar. Öğrenciler de sorularını öğrendikleri dilde sorarlar. Yani iletişim öğrenilen dilde yapılmaktadır.
4. Öğretmen öğrencilerin sorularını tahtaya çizerek veya o konuda örnekler vererek cevaplar.
5. Öğretmen öğrencilere harita hakkında öğrendikleri dilde ve uzun cevaplarla karşılık verecekleri sorular soruyor.
6. Öğrenciler haritayla ilgili sorular sorarlar.
7. Öğretmen öğrencilerle 'Applachian' sözcüğünün telaffuz pratiğini yapıyor.
8. Öğretmen gramer hatalarını öğrencilere doğru cevapla yanlış cevap arasında seçim yapma

Kültür güzel sanatlardan daha fazla şeyi kapsar ve ifade eder.(Örneğin; gözlemlediğimiz derste öğrenciler öğrendikleri dili konuşan insanların ülkeleriyle ve kültürel değerleriyle ilgili ayrıntılı bilgi sahibi oluyorlar)

Öğrencilerin gerçek hayatla ilgi kurarak anlamalarını ve öğrenmelerini kolaylaştıracak nesnelere, materyaller ve resimler sınıfta ve ders esnasında kullanılmalıdır.

Sınıfta öğrencilerin anadili kullanılmamalıdır.

Öğretmen açıklamalı veya tercüme etmeli değil göstermelidir. Öğrencilerin öğrendikleri dille anlamı arasında doğrudan bağlantı kurmaları arzu edilir.

Öğrenciler mümkün olan en kısa zamanda hedef dilde düşünebilmeye başlamalıdır. Kelimeler listeler halinde öğrenilmekten çok cümleler içerisinde kullanılarak öğrenilmelidir.

Yabancı bir dil öğrenmenin amacı o dilde iletişimi sağlamaktır. Onu için öğrenciler sorulara cevap vermeyi öğrendikleri kadar soru sormayı da öğrenmelidirler.

Telaffuz dil öğreniminin en başından itibaren doğru bir şekilde öğrenilmelidir.

Öğrencilerin hatalarını kendi kendilerine düzeltmeleri dil öğrenmelerini kolaylaştırır.

şansı vererek düzeltiyor.	
9. Öğretmen öğrenciler hakkında sorular sorar ve öğrenciler de birbirlerine sorular sorarlar.	Ders, öğrencilere öğrendikleri dili gerçek tekst içerisinde kullanabilme imkanı sağlayan, bir kısım konuşma pratiği aktivitelerini içermelidir. Öğrenciler mümkün olduğunca çok konuşmaya teşvik edilmelidirler.
10. Öğrenciler cümle boşluklarını derste pratiğini yaparak öğrendikleri zarflarla doldururlar.	Grammer tümden gelim yoluyla öğretilmelidir. Hemen hemen hiçbir grammer kuralı mücerret olarak verilir öğretilmemelidir.
11. Öğretmen öğrencilere Amerika coğrafyası hakkında bir parça dikte ettirir.	Yazma becerisi yabancı dil öğretiminde başlangıçtan itibaren öğrencilere kazandırılması gereken önemli bir beceridir.
12. O hafta boyuncaki tüm dersler Amerika coğrafyası hakkındadır.	Ders müfredatı dil bilgisi yapılarına göre değil çeşitli durum veya konulara göre düzenlenir.
13. Amerikalıların zaman konusundaki anlayışıyla ilgili bir atasözü tartışılıyor.	Yabancı bir dili öğrenmek aynı anda o dili konuşanların yaşam biçimlerini de öğrenmeyi kapsar.

PRENSİPLERİN GÖZDEN GEÇİRİLMESİ

Direkt Metodun prensipleri birinci bölümün sonunda belirttiğimiz sorulara cevap verilerek incelenecektir. Bu on soru sadece Direkt Metodun prensiplerini gözden geçirmeye yönelik değil aynı anda inceleyeceğimiz tüm metotların prensiplerini de, gerektiğinde daha kolay kıyaslama yapabilmemiz için, incelemeye yöneliktir.

1. Direkt Metodu kullanan öğretmenin amaçları/hedefleri nelerdir?

Bu metodu kullanan öğretmenlerin amacı öğrencilerin öğrendikleri dilde konuşabilip iletişimde bulunabilmeleridir. Bunu başarıyla gerçekleştirebilmek için öğrenciler öğrendikleri dilde düşünebilmeyi öğrenmelidirler.

2. Öğretmenin rolü nedir? Öğrencinin rolü nedir?

Sınıf aktivitelerini öğretmen yönlendirmesine rağmen öğrenciler bu metodun kullanıldığı derslerde Gramer-Çeviri Metodunun kullanıldığı derslerdeki kadar pasif değildirler. Öğretmen ve öğrenciler ders boyunca daha çok parter görüntüsü çizerler.

3. Öğretme-öğrenme gelişiminin belli başlı özellikleri nelerdir?

Bu metodu kullanan öğretmen öğrencilerin öğrendikleri dille anlamı arasında direkt ilişki kurabilmeye ihtiyaçları olduğuna inanır. Bunu başarabilmek için

Dil öğreniminin temel amacının o dildeki yazılı edebi metinleri okuyabilmek ve anlayabilmek olduğuna inanıyor musunuz? Sizce yabancı dil hakkında bilgi edinmek önemli midir? Kültür sadece edebiyat ve güzel sanatlardan ibaret bir olgu alarak mı telakki edilmelidir. Gramer-Çeviri Metodunda hemfikir olduğunuz başka prensiplerde var mıdır, varsa hangileridir?

Resume

In her article the writer is introducing us Direct Method, one of the oldest Language Teaching Methods. Each language is based on some theories and principles and has some strong and weak points as well. The role of a teacher is to learn them and choose the most appropriate one according to the situation and students and apply it with his/her own experiences.

Резюме

В этом параграфе автор знакомит нас с Методами Direct, один из старейших языков Преподавательской методики. Каждый язык основан на некоторых теориях и правилах а также имеет некоторые сильные и слабые точки. Задача учителя изучить их и выбрать самый подходящий к ситуации и студентам и применять на собственных опытах